

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

**REPERE METODOLOGICE
PRIVIND ORGANIZAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL
ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL GIMNAZIAL
LA DISCIPLINA EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ
ÎN ANUL DE STUDII 2022-2023**

Chișinău, 2022

I. IMPLEMENTAREA DOCUMENTELOR POLITICILOR EDUCAȚIONALE ÎN ANUL DE STUDII 2022-2023

Cadru normativ de organizare a procesului educațional

- Codul Educației al Republicii Moldova, modificat LP138 din 17.06.16, MO184 192/01.07.16 art.401, intrat în vigoare 01.07.16.
- Planul-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal anul de studii 2022 – 2023 (aprobat prin ordinul nr.123 din 28.02.2022);
- Curriculum național. *Educație Tehnologică* pentru clasele V-IX (aprobat prin ordinul nr. 1124 din 20.07.2018);
- Ordin nr. 1249 din 22 iulie 2018 cu privire la aprobarea Instrucțiunii privind managementul temelor pentru acasă, în învățământul primar, gimnazial și liceal;
- Ordin nr.1619 din 10.12.2019, Cu privire la aprobarea Programului activităților extrașcolare în învățământul primar și secundar, ciclul I și II;
- Ordin nr.1467 din 12.11.2019, cu privire la modificarea și completarea Nomenclatorului tipurilor de documentație școlară;
- Ordin nr. 70 din 30.01.2020, cu privire la aprobarea Regulamentului privind evaluarea și notarea rezultatelor învățării, promovarea și absolvirea în învățământul primar și secundar;
- Ordin nr.269 din 09.03.2020, privind aprobarea Regulamentului-cadru cu privire la funcționarea consiliului de administrație al instituției de învățământ general;
- Ordin nr. 351 din 19.03.2020, cu privire la aprobarea „Metodologiei privind continuarea la distanță a procesului educațional în condiții de carantină în învățământul primar, gimnazial și liceal”;
- Ordin nr.581 din 23.06.2020, cu privire la aprobarea Metodologiei de evaluare a instituțiilor de învățământ general și Metodologiei de evaluare a cadrelor de conducere din învățământul general;
- Ordin nr. 840 din 13.08.2020, cu privire la aprobarea Reglementărilor speciale privind organizarea anului de studii 2022-2023, în contextul epidemiologic de COVID-19, pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial, liceal și extrașcolar.

În proiectarea și realizarea procesului educațional la disciplina *Educație tehnologică* se vor respecta prevederile Ghidului de implementare a curriculumului disciplinar în clasele V-IX (2018).

Pentru elevii cu CES, cadrele didactice vor elabora planuri educaționale individualizate în baza curricula disciplinelor (2018), în conformitate cu ghidul metodologic „Individualizarea procesului educațional prin adaptări curriculare”, aprobat prin Ordinul ME nr. 671 din 1 august 2017.

Metodologia privind evaluarea criterială prin descriptori

- Procesul de evaluare în clasele V-IX va fi realizat pe baza Curriculumului Național Disciplina *Educație tehnologică* clasele V-IX (2018) în conformitate cu “Metodologia de evaluare criterială prin descriptori la disciplinele Educație muzicală, Educație plastică, Educație tehnologică și Educație fizică”, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova nr. 1324 din 08 septembrie 2018.
- Regulamentul privind evaluarea și notarea rezultatelor învățării, promovarea și absolvirea în învățământul primar și secundar (aprobat prin ordinul MECC nr. 70 din 30.01.2020).

- EFE1 în clasa a V-a se va proiecta și realiza tradițional, conform Curriculumului Național Disciplina *Educație tehnologică* clasele V-IX (2018) și “Metodologiei de evaluare criterială prin descriptori” (2018).

Instrucțiunea privind completarea catalogului școlar

Evidența curentă a frecvenței și performanțelor elevilor, precum și a conținuturilor educaționale, se va realiza în catalogul școlar în conformitate cu „Instrucțiunea privind completarea catalogului școlar, clasele I-IV; (anexa 2) clasele V-XII”, aprobată prin Ordinul MECC nr.590 din 26.06.2020. Detalierea se vede în reperele metodologice din anul de studii precedent.

2. REPERE METODOLOGICE PRIVIND PROCESUL EDUCAȚIONAL LA DISCIPLINA EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ

Orientări generale ale procesului educațional

În anul de studii 2022-2023 procesul educațional la disciplina Educație tehnologică se va organiza/desfășura în conformitate cu prevederile Planului-cadru pentru învățământul primar, gimnazial și liceal, (aprobat prin Ordin nr.123 din 28.02.2022); și va constitui 1 oră/săptămână, pentru clasele I-IX

Condițiile de divizare a claselor în grupe, în învățământul gimnazial, la disciplina Educație tehnologică rămân a fi cele precedente, clasele pot fi divizate în două grupe, dacă în clasă sunt 25 și mai mulți elevi. Nu se va impune separarea elevilor pe genuri.

Orientarea generală a procesului educațional al disciplinei este determinat de accentul pus pe învățare, iar predarea și evaluarea se orientează pentru activizarea învățării.

Obiectivul central în acest an de studii fiind: sporirea gradului de eficiență a procesului educațional la disciplina Educație tehnologică în clasele V-IX în scopul formării competențelor specifice disciplinei la elevi.

Eficiențizarea procesului de predare-învățare a disciplinei Educație tehnologică la treapta gimnazială se va realiza prin:

- **Selectarea modulelor** ce ar încuraja elevii să devină **creativi, productivi**, inovativi și întreprinzători (valorizarea vocațiilor elevilor în scopul orientării școlare și profesionale);
- **Crearea unor medii de învățare** cu eficiență înaltă și favorabile învățării centrată pe elev;
- **Crearea situațiilor de învățare activă** care îi pot oferi elevului experiențe noi în cunoașterea tehnologiilor (activități de învățare bazate pe explorare, cercetare, proiectare, realizare de produse);
- **Formularea sarcinilor și problemelor** de soluționare să fie în legătură cu viața, să implice generare de idei, elaborare de proiecte, individuale sau de grup, ce ar prevedea realizare de *produse* pentru satisfacerea unor necesități umane.
- **Asigurarea stării de bine** la ore ca condiție indispensabilă pentru succesul învățării.

Pentru a asigura *transferarea achizițiilor dobândite în cadrul lecțiilor în contexte educaționale/sociale/culturale*, recomandăm valorificarea diverselor proiecte educaționale inter-și transdisciplinare, astfel elevii fiind învățați să realizeze activități de cercetare, colaborare și realizare de produse utile pentru uz personal și social, valorificând astfel competențe antreprenoriale. (Exemple de proiecte sunt prezentate în Anexa 1).

Atenționăm că: Alegerea modulelor în acest an de studiu să se realizeze atent, ținând seama de situația epidemiologică și economică din țară, analizând posibilitățile existente la nivel de resurse și dotări disponibile. Promovarea calculelor ergonomice și economia resurselor în realizare produselor.

Proiectarea didactică a disciplinei Educație tehnologică

Proiectarea didactică a disciplinei Educație tehnologică se va realiza eșalonat și personalizat. Conținuturile curriculare ale modulelor recomandate pentru a fi studiate la anumită clasă, vor fi corelate cu unitățile de competență, activitățile de învățare și produsele școlare recomandate.

Aspectele de proiectare a evaluărilor sunt prezentate în repererele metodologice din anul precedent.

Managementul temelor pentru acasă. *Instrucțiunea privind managementul temelor pentru acasă în învățământul primar, gimnazial și liceal* (ordinul MECC nr. 1249 din 22.08.2018).

Amintim că:

- temele pentru acasă la disciplinele din aria curriculară Tehnologii pot fi realizate inclusiv în formă *scrisă, orală și practic*.
- nu se admite utilizarea temelor pentru acasă ca instrument de pedeapsă: teme cu volum mare și grad înalt de complexitate, exerciții repetitive, teme necunoscute și neexersate în clasă.

Evaluarea în cadrul disciplinei Educație tehnologică

Procesul de evaluare în clasele V-IX va fi realizat pe baza Curriculumului Național Disciplina *Educație tehnologică* clasele V-IX (2018) în conformitate cu “Metodologia de evaluare criterială prin descriptori”.(2018) Rămân în vigoare toate sugestiile metodologice propuse în repererele metodologice din anul precedent.

Atenționăm că strategiile de evaluare se vor concepe astfel, încât să solicite elevilor eforturi intelectuale, practic-acționale, ce ar asigura dezvoltarea și modelarea elevilor în plan cognitiv, spiritual, psihomotor și afectiv-motivațional.

În scopul eficientizării procesului de evaluare **recomandăm** aplicarea la nivel de instituție, raion, a schimbului de experiență și bune practici privind modulele selectate, strategiile de evaluare aplicate, produsele realizate etc.

Se promovează **evaluarea prin probe practice** care este o metodă frecvent aplicată în cadrul disciplinei Educația tehnologică. MECED evidențiază utilizarea *probelor practice* în cadrul evaluărilor formative și sumative în cadrul disciplinei Educație tehnologică.

Probele practice sunt utilizate în vederea evaluării capacității de a aplica anumite cunostinte teoretice, precum și a constatării gradului de stapanire a priceperilor și deprinderilor de ordin practic. Evaluarea prin intermediul probelor practice oferă un grad ridicat de obiectivitate deoarece produsele realizate pot fi analizate prin raportare la criteriile obiective precise.

Aspecte metodologice de realizare a evaluării prin probe practice sunt prezentate în Ghidul de implementare a MECED în învățământul primar.

https://mecc.gov.md/sites/default/files/ghid_ecd_1-4_20.11.2019_site_final.pdf

Se promovează, în continuare, valorificarea autoevaluării cu componentele: autocorectare, autoapreciere controlată, apreciere reciprocă între elevi.

Evidențiem condițiile necesare pentru realizarea eficientă a **autoevaluării**:

- prezentarea sarcinii de lucru (produsului) și a criteriilor de succes;
- încurajarea elevilor pentru a-și pune întrebări legate de modul de realizare a sarcinii (conștientizarea criteriilor);
- aplicarea controlată a unor grile de autoverificare;
- încurajarea evaluării în cadrul grupului sau al clasei (evaluarea reciprocă);
- completarea unei fișe de autoevaluare la finalizarea unei sarcini de lucru relevante.

3. ASPECTE SPECIFICE PRIVIND ORGANIZAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL LA DISCIPLINA EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ ÎN ANUL DE STUDII 2022-2023

În contextul epidemiologic COVID-19, rămân în vigoare sugestiile descrise în Reperetele metodologice din anul precedent.

Cadrele didactice vor ține cont de prioritizarea curriculară:

- În realizarea proiectării didactice de lungă și de scurtă durată;
- În proiectarea/alegerea strategiilor didactice, probelor de evaluare.

În cazul realizării învățământului la distanță se vor selecta cu mare atenție conținuturile curriculare recomandate în fiecare clasă, realizând o **prioritizare** a acestora, astfel ca să se asigure formarea de competențe. (exemplul prezentat în Reperetele metodologice din anul precedent, p.3.2).

Important! În condițiile specifice de organizare a procesului educațional se va acorda atenție la:

1. Calitatea aplicațiilor digitale folosite, primordială fiind calitatea metodică a acestora. În acest sens, materialele oferite elevilor prin aplicații digitale se vor elabora în baza curriculumului și manualelor aprobate de MECC și a surselor bibliografice și internet recomandate (Repere metodologice 2021-2022).

2. Se va exclude avalanșa de aplicații digitale folosite în procesul educațional, alegând doar cele mai optimale pentru condițiile concrete.

4. ASIGURAREA MANAGEMENTULUI ȘI ACTIVITATEA ÎNTRUNIRILOR METODICE

În vederea asigurării procesului educațional reușit, pentru activitatea secțiilor metodologice a profesorilor de Educația tehnologică se recomandă următoarele teme pentru seminare și laboratoare de bune practici:

1. Managementul implementării calitative a curricula disciplinară reconceptualizată 2018 în clasele a V-a - a IX-a;
2. Utilizarea eficientă a noilor tehnologii ale informației și comunicării în învățământul la distanță;
3. Strategii didactice eficiente în predarea-învățarea-evaluarea disciplinei „Educație tehnologică” în clasele gimnaziale;
4. Proiectele educaționale ca oportunitate de învățare eficientă a disciplinei Educație tehnologică;
5. Managementul temelor pentru acasă în învățământul la distanță;
6. Valorificarea aplicațiilor TIC în cadrul disciplinei „Educație tehnologică” în clasele a V-a – IX-a.
7. Aspecte de realizare a ECD în cadrul disciplinei Educația tehnologică.

Totodată, în conformitate cu prevederile articolul 85 din *Regulamentul-tip de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I și II*, cu privire la atribuțiile Comisiei metodice la nivelul instituției școlare, se va urmări:

- Elaborarea unui plan de activitate în vederea valorificării temei de cercetare și aplicare (parte a planului de activitate al comisiei metodice);

- Implementarea aspectelor teoretico-metodice a temei de cercetare și aplicare în cadrul orelor;
- Diseminarea experiențelor avansate și a modelelor practice de punere în aplicare a temei de cercetare prin publicarea buletinelor școlare și/sau a articolelor de specialitate.

Fiecare comisie metodică are libertatea de a selecta una sau mai multe teme pentru cercetare și aplicare în cadrul seminarelor teoretico-practice la nivel instituțional și raional/municipal. Totodată, se va încuraja selectarea și derivarea unor aspecte ale temelor propuse pentru dezvoltare în cadrul rapoartelor de autoevaluare și lucrările metodice pentru atestarea cadrelor didactice.

5. BIBLIOGRAFIE ȘI ADRESE WEB UTILE:

1. Curriculum național. Aria curriculară Tehnologii. Disciplina Educația tehnologică clasele V-IX. Curriculum disciplinar. Ghid de implementare a curriculumului disciplinar. Liceum, Chișinău 2018.
2. Metodologia privind implementarea evaluării criteriale prin descriptori, MECC, 2017.
3. Evaluare criterială prin descriptori la disciplinele *educație muzicală, educație plastică, educație tehnologică și educație fizică*, în clasa a V-a. *Metodologie de implementare, Chișinău, 2018.*
4. Tverdohleb Ana, Croitoru Rodica, Stepan Ana, "Educația tehnologică", clasa III;
5. Croitoru Rodica, Grosu Elena, Ciobanu Lucia, Educația tehnologică clasa IV;
6. Eșanu Angela, Șaragov Ion, Onofreiciuc Nicolai, Simac Ana. Educația tehnologică clasa V-VI.
7. Lichiardopol Gabriela, Stoicescu Viorica, Neășcu Silvia, Educația tehnologică, clasa V, București "Aramis Print", 2005
8. Colac T., Gîscă A., Posternac G., Postolache E., Procoavă V., Surcov E., Educația tehnologică clasa VII-VIII;
9. Șaragov Ion, Tverdohleb Ana, Grosu Elena, Sacara Andrei, Plămădeală Vasile. Educația tehnologică clasa IX;
10. Matei S., Cosma D., Ion D. Sârbu, Sârbu M.-A., Metodica predării educației tehnologice, Ed. Arves, 2008.
11. Grosu Elena, Șaragov Ion, Sacara Andrei, Dicționar la educația tehnologică, Epigraf 2008.
12. Șaragov I., Grosu E., Sacara A., Dicționar la educația tehnologică, Epigraf 2008.
13. Ciavarra H. *Ручная лепка*, Moscova, ACT Astreli, 2006.
14. Harman D. *Ghid de fotografie digitală*, București, Editura „Polirom”, 2009.
15. Husein G. *Desen tehnic de specialitate*. București, E. D. P., 1996.
16. Husein Gh., Tudose M. *Desen tehnic*. Chișinău, Editura „Știința”, 1993.
17. Manolescu M. *Evaluarea școlară. Metode, tehnici, instrumente*. București, Editura „Meteor Press”, 2005.
18. Marinescu M. *Manualul profesorului de educație tehnologică*. București, Editura „Pro Universitaria”, 2014.

Parteneri și platforme educaționale utile:

- <http://www.ise.md/>;
- <http://www.ise.ro/>
- <http://prodidactica.md/>
- <http://asociatia-profesorilor.ro/linkuri/selectii-linkuri/>
- iFprofs (<https://www.ifprofs.org/>);
- eTwinning (www.etwinning.net);
- <http://www.didactic.ro/resurse-educationale/invatamant-gimnazial>;
- iEARN(www.iearn.org), <http://iearnmoldova.weebly.com/projects.html>

Valentina Gaiciuc, consultant principal, DÎG, MEC, grad didactic superior

Vitcovschii Ala, dr., conf. univ., UPS „Ion Creangă”, mun.Chișinău

Prisacariu Lilia, grad didactic superior,

IPLT „Ion și Doina Aldea-Teodorovici ", mun.Chișinău